

Kampen om makten i Latinamerika

Hoten från norr

Eva Björklund

Barack Obama hade drivit en valrörelse för "förändring", i USA och i dess förhållande till världen. Inte minst gällde det förhållandet till Latinamerika som hotade att helt glida ur USA:s grepp. På de amerikanska staternas toppmöte 17-18 april 2009 i Trinidad Tobago sa en leende Obama – i en ny version av Roosevelts "Goda grannens politik" på 30-talet – att USA är berett att inte längre lägga sig i andra länders politik, att alla länder har rätt att följa sin egen väg. De 33 deltagarländerna pressade på för att tvinga USA att gå med på att häva det beslut som 1962 uteslöt Kuba från OAS, Amerikanska staternas organisation, även kallat USA:s kolonialdepartement. Så skedde också – motvilligt – på OAS toppmöte 3 juni i Honduras. När reaktionen 26 juni genomförde statskupp där kunde USA inte som förr omedelbart stödja den, utan blev tvunget att manövrera i ett halvår. Men där fick "den goda grannen" nog.

Några veckor efter kuppen i Honduras "inbjöd" Colombia USA att installera sig på sju militärbaser för att förstärka Colombia som militärt brohuvud i södra världsdelen. Det kom efter att USA återupprättat "Fjärde flottan" för patrullering av Sydamerika. Efter presidentvalet i Panama 2010 kunde USA-militär återetablera sig där och för första gången även få militärt tillträde till Costa Rica med en flotta på 46 krigsfartyg. Sedan kom Costa Ricas plötsliga angrepp på Nicaragua, som därmed har USA-militärt hot från två håll, med Honduras på andra sidan. Med knarkkriget som förevändning militariserar också Mexiko som för första gången någonsin har gått med på militärt samarbete med USA.

Både kuppen i Honduras och den militära uppladdningen i Colombia, Panama, Costa Rica och Mexiko är direkt riktade mot den politiska och sociala utveckling som hotar USA:s herravälde i Latinamerika, i synnerhet mot ALBA-länderna. USA har gått på motoffensiv för att återta kontrollen, precis som de gjorde efter den ekonomiska och politiska kris som det förlorade kriget mot Vietnam ledde till för 35 år sedan.

Bush-regimens kuppöversök i Venezuela hade misslyckats, liksom försöket att misskreditera president Colon i Guatemala. Men kuppen i Honduras lyckades och satte skräck i El Salvador och Guatemala som skrinlade planer på att gå med i ALBA. Valen i Chile och Panama gick också USAs väg när extremhöger kom till makten i båda länderna 2009 och 2010. Och valen i Venezuela blev en framgång för USAs inblandning, även om reaktionen inte uppnådde majoritet.

Å andra sidan kunde Unasur stoppa försöket att bryta upp Bolivia 2009, och Mercosur stoppade försöken att störta Lugo i Paraguay. Det visar att ett enat Latinamerika har makt. Kuppöversöket i Ecuador dagarna innan presidentvalet i Brasilien misslyckades också. Och där befäste Arbetarpartiet PT sin ställning när dess presidentkandidat Dilma vann valet.

USAs världsmakt är allvarligt försvagad ekonomiskt

Southcom är USA militärkommando för södra världsdelen

och politiskt, men inte militärt.

Herraväldet är i kris, den enpolära värld som etablerades 1990 faller i bitar. Kampen om makten över Latinamerika och Karibien är avgörande. USAs mål är att bryta upp ALBA-ländernas framgångsrika samarbete.

USA är inte ute ur leken, USA-imperialismen kan ännu återta kontrollen i Amerika. Förutom sin överlägsna militärmakt har USA också den globala kontrollen över massmedia. Den ideologiska styrkan det ger kan vara viktigare än den militära, också för att ideologiskt öppna vägen för militära anfall och ockupationer. De lokala oligarkierna är också viktiga stödtrupper för att rättfärdiga USAs politik.

Extremhöger formulerar sin politik

Världsdelens extremhöger samlades den 17 november i USAs kongress för att definiera strategin i kampen mot ALBA-länderna. Sammankomsten organiserades av Interamerican Institute for Democracy (IID)

Bland deltagarna vimlade det av personer kända från USAs terrorkrigföring mot Centralamerika på 80-talet liksom från 2000-talets undergrävande verksamhet och kuppöversök mot ALBA-länderna, se "Topplistan" sid 15. Efter republikanernas valseger kunde de nu dra upp riktlinjerna för att trappa upp USAs fientligheter mot Latinamerikas självständighetssträvanden.

I IID hittar vi två av de mest namnkunniga redskapen i USAs 50-åriga propagandakrigföring mot Kuba: Carlos Alberto Montaner och Armando Valladares:

Topplistan på IIDs seminarium

Ileana Ros-Lehtinen, exilkuban, republikansk senator, ordförande i senatens utrikesutskott 2011, knuten till högerextrema grupper som hyllar terrorism. I en videosnutt från 2006 hörs och ses hon uppmana till mord på Fidel Castro "på samma sätt som på Hitler". En av de få som från början öppet stödde kuppen i Honduras.

Connie Mack, senator, Ros-Lehtinens högra hand i utskottet och chef för "västra halvklotet". Krävde att USA skulle ta strid och antydde mordplaner på Venezuelas president, vilket bekräftades när denne avslöjade en penningssamling för 100 miljoner US-dollar för mord på honom (se nedan).

Otto Reich, exilkuban, engagerad i terrorkriget mot befrielseströrelserna i Centralamerika på 80-talet. Bistod kuppmaakarna i Venezuelas 2002 och i Honduras 2009.

Roger Noriega, medförfattare till USAs Helms Burtonlag 1996 för skärpt ekonomisk och propagandakrigföring mot Kuba. Var ansvarig för USAs statskupp mot Haitis president 2004. Misstänkt för nunnemordet i El Salvador på 80-talet.

Guillermo Zuloaga, venezolansk mediemogul, ägare av Globovisión, begärd utlämnad från Florida för medverkan i statskuppen 2002. Ledare för 100-miljonerdollarkampanjen för att få Chavez mördad (se ovan). Bönföll USA att invadera Venezuela.

Yuri López, efterlyst för medverkan i statskuppen 2002, försvarar Caracas-poliser som under kuppen mördade Chavez-anhängare.

Carlos Sánchez Berzaín, samordnare för IID, f.d. minister i f.d. president Gonzalo Sanchez de Losadas regering i Bolivia, båda efterlysta och begärda utlämning från USA för oktobermassakerna 2003 på över 60 bolivianer.

Victor Hugo Velazco, bolivian, självutnämnd företrädare för ursprungsfolk, åtalad för sammansvärjning mot regeringen.

Luis Nuñez, ordförande i Santa Cruz separatistkommitté, anklagad för medverkan i massakern 2009 i Santa Cruz.

Javier El-Hage, företrädare för HRF, "Stiftelsen för Mänskliga Rättigheter", i Miami, organiserade en sammansvärjning för att mörda Evo Morales 2008.

Lucio Gutiérrez, f.d. president i Ecuador, förknippad med kuppörsöket mot president Correa i oktober 2010. Sammanträdde med IID veckan innan kuppörsöket.

Carlos Alberto Montaner, f.d. (?) CIA-agent, startade med terrorattentat på Kuba 1961 och fortsatte på den vägen fram till medverkan till kuppen i Honduras. Vice ordförande i Folkpartiets "Liberala international".

Valladares dömdes på Kuba 1960 för sprängattentat. Han blev med Pen-klubbens och Amnestys benägna bistånd världsberömd i slutet av 70-talet, framställd som fängslad poet som misshandlats till förlamning i fängelset. Han grundade HRF, se "Topplistan", som planerade mordörsök mot Evo Morales). Och stödde kuppen i Honduras.

På seminariet fanns också chefen för USAID i Latinamerika, främsta finansiär av den omstörtande verksamheten. Världsdelens mediekoncerner samlade i Interamerican Press Association, SIP/IAPA företrädades av sin ordförande Alejandro Aguirre.

Tillställningen visar att efter högerframgångarna i valen 2 november, kommer Washingtons politik mot Latinamerika att bli ännu aggressivare.

